อุปสงค์การนำเข้าสินค้าของไทย

นาย กิตติพงษ์ ชุนพงษ์ทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ.2538
ISBN 974-631-120-4
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEMAND FOR IMPORTS OF THAILAND

MR. KITTIPONG CHUNPONGTHONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics
Department of Economics
Chulalongkorn University Graduate School
1995

ISBN 974-631-120-4

หัวข้อเรื่อง อุปสงค์การนำเข้าสินค้าของไทย

โดย นาย กิตติพงษ์ ชุนพงษ์ทอง

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัลยาณี คูณมี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ วิบูลชุติกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัลยาณี คูณมี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร ทับทิมทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เชาว์ เก่งชน)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

กิตติพงษ์ ชุนพงษ์ทอง : อุปสงค์การนำเข้าสินค้าของไทย (DEMAND FOR IMPORTS OF THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัลยาณี คูณมี , 118 หน้า. ISBN 974-631-120-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงราคาและรายได้ต่อปริมาณการนำเข้า ในเชิงเศรษฐมิติระดับมหภาค และต้องการหาค่าความยืดหยุ่นของปริมาณการนำเข้าต่อรายได้และราคา โดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเน้นเนื้อหาทางแบบจำลองเศรษฐมิติ มากกว่าให้คำตอบด้านนโยบายการค้า

ลักษณะเด่นประการแรกของงานชิ้นนี้ เกิดจากการศึกษารายงานวิจัยก่อนหน้าซึ่งพบว่า การเปลี่ยนแปลงราคาและรายได้ส่งผลต่อปริมาณการนำเข้าโดยมีความล่าช้าทางเวลา (time lag) ในลักษณะฟังก์ชันต่อเนื่อง งานวิจัยนี้จึงได้พยายามพัฒนาคิดค้นฟังก์ชันความล่าช้าขึ้นมาใหม่ที่เห็นว่าเหมาะสม และไม่เคยปรากฏในงานวิจัยใดมาก่อน โดยจะเปรียบเทียบฟังก์ชันแบบที่ใช้อย่างแพร่หลาย คือ ความล่าช้าแบบโพลิโนเมียล (Polynomial distributed lag) กับแบบที่คิดขึ้นใหม่โดยให้ชื่อว่า ความล่าช้าแบบไคสแควร์ที่ปรับแล้ว (Adapted chi-square distributed lag)

จากจุดอ่อนของ ความล่าช้าแบบโพลิโนเมียล (Polynomial distributed lag) ผู้ทำวิจัยพยายามแก้ปัญหานี้โดย สร้างฟังก์ชันต่อเนื่องตามแนวคิดโค้งคว่ำของ Almon ยึดพื้นความคิด Nerlove โดยให้มีพารามิเตอร์ที่ลดลง แต่ยังคงหางของฟังก์ชันความล่าช้าควรลดแบบค่อย ๆ จางหายไป ในลักษณะลำดับเรขาคณิต ตามความคิดของ Koyck และผลกระทบต่อตัวแปรตามนั้น แบบจำลองควรให้ผลได้ทั้ง 2 แบบ ทั้งแบบเพิ่มขึ้นก่อนลดลง และแบบลดลงเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้แบบจำลองที่คิดขึ้นมาใหม่นี้ยังใช้พารามิเตอร์น้อยกว่า

นอกจากนี้ งานชิ้นนี้ได้เสนอการกระจายข้อมูลรายปีเป็นรายไตรมาสด้วยวิธีการทางคณิตศาสตร์วิธีใหม่ที่สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งส่วนโค้งที่ค่อย ๆ ปรับบนสมการเส้นโค้ง มีความต่อเนื่องระหว่างรอยต่อไตรมาสหัวปีท้ายปี และยังคงให้ผลรวมของ 4 ไตรมาสเท่ากับผลรวมรายปีอีกด้วย

ผลการวิเคราะห์

1. ปริมาณการนำเข้าหมวดสินค้าในแต่ละหมวดทุกหมวดสัมพันธ์รายได้ประชาชาติรวม หาได้สัมพันธ์รายได้ส่วนหนึ่งส่วนใดไม่ โดยมีค่าความยืดหยุ่นต่อรายได้ในสินค้ารวมเท่ากับ 1.29

2. สำหรับค่าความยืดหยุ่นต่อราคาในสินค้ารวมนั้นเท่ากับ -1.52

3. การเปลี่ยนแปลงในรายได้และราคา จะไม่ทำให้ปริมาณการนำเข้าเปลี่ยนไปทันที แต่ค่อย ๆ ปรับตัว ในลักษณะที่แตกต่างกันไป การปรับตัวเนื่องจากรายได้จะใช้เวลาประมาณ 5 ไตรมาส ซึ่งรวดเร็วกว่าการปรับตัวเนื่องจากราคาที่ใช้เวลาประมาณ 9 ไตรมาส การปรับตัวเนื่องราคาจะค่อยๆเพิ่มขึ้นและค่อยๆลดลง มีฟังก์ชันความล่าช้า แบบเป็นหางยาว

4. ทั้งรูปแบบ Adapted chi-square และ Polynomial distributed lag ให้ผลที่ใกล้เคียงกันมาก โดยรูปแบบ Adapted chi-square ใช้พารามิเตอร์น้อยกว่า สะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบรรยายลักษณะของฟังก์ชัน สำหรับผลการประมาณการทางเศรษฐมิตินั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากทั้งสองแบบจำลอง

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์ ..... **ลายมือชื่อนิสิต** .....

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ทั่วไป ..... **ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา** .....

ปีการศึกษา 2537 **ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม** .....

#C560064 : MAJOR ECONOMICS
KEY WORD:
IMPORTS / DEMAND

KITTIPONG CHUNPONGTONG : DEMAND FOR IMPORTS OF THAILAND. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. KALAYANEE KOONMEE, Ph.D. 118 pp. ISBN 974-631-120-4

The purpose of this thesis is to study impacts and elasticities of changes in income and prices on Thai imports econometrically. The focus of the thesis is to develop econometric models rather than theorizing in trade policy.

The previous researches postulate that the influence of price and income changes is continuous time-lagging function and the popular function is polynomial distributed lag model. The important aspect of this study is to develop a new suitable time lagging function by solving some limitations of the polynomial distributed lag model. The model named "adapted chi-square distributed lag model" creates a continuous function abiding to Almon's convex curve and credence to Nerlove's basic apprehension. Also, the number of parameters are reduced, while they remain distributed tails that gradually drain away like Koyck's geometric order. In addition this work offers a practical idea, on how to derive quarterly data from annual data.

Findings

1. The quantities of imports depend on gross domestic product (GDP) and not on the components. The income elasticity of imports is 1.29.

2. The price elasticity of imports is 1.52.

3. Changes in income and price do not affect the import quantity immediately, but rather they do so gradually. The income adaptation lasts about 5 quarters which is faster than the 9 quarter price adaptation. The price adaptation increases in first and comes down afterward.

4. Both the adapted chi-square and the polynomial distributed lag models have been shown the same results and the statistical tests like the R-squared of both models are highly significant.

ภาควิชา ECONOMICS ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา GENERAL ECONOMICS ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ปีการศึกษา 2537 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

มีธนาคาร 3 แห่ง ที่ข้าพเจ้าต้องประกาศเกียรติคุณ เป็นกิตติกรรม

ธนาคารแรก ข้าพเจ้าประทับใจที่สุด สามารถพิมพ์ธนบัตรได้ คือธนาคารแห่งประเทศไทย ขอขอบคุณที่กรุณาเอื้อเฟื้อข้อมูลทั้งมูลค่าการนำเข้า ดัชนีราคาสินค้านำเข้า ดัชนีราคาภายในประเทศ ข้อมูลผลผลิตประชาชาติในแต่ละหมวด ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุก ๆ ท่านที่ให้ความกรุณาค้นหา ให้ยืม หรือแม้แต่ถ่ายเอกสารให้ด้วยในบางครั้ง แม้ข้อมูลจะถูกย้อนไปถึง 33 ปี เจ้าหน้าที่เหล่านั้นก็สามารถเสาะหามาให้จนได้ด้วยความเอาใจใส่ ทำให้ข้าพเจ้าประทับใจอย่างไม่รู้ลืม

ธนาคารที่สองเป็นธนาคารแห่งความรู้ คือครูบาร์อาจารย์ งานวิจัยนี้จะไม่ประสบผลสำเร็จ หากขาดการชี้แนะจาก อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ที่ให้ความรู้หลาย ๆท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ วิบูลชุติกุล ที่ให้คำแนะนำตั้งแต่เริ่มต้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัลยาณี คูณมี อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งกรุณาให้หมายเลขโทรศัพท์ทั้งที่บ้านและที่ทำงาน เพื่อให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสปรึกษาทุกวัน และต้องขอขอบคุณทางคณะเศรษฐศาสตร์ที่จัดอบรมการเขียนวิทยานิพนธ์ตลอดจนแนะนำให้นิสิตได้พบปะกับอาจารย์หลากหลายความเชี่ยวชาญ ได้รับคำวิจารณ์ในแง่มุมต่าง ๆ และนานาทัศนะ ทำให้การเขียนวิทยานิพนธ์มี "ญาณทัศน์" อันกว้างไกล กว่ากรอบแว่นที่สวมใส่

ธนาคารที่สามเป็นธนาคารที่ดีที่สุดในโลก คือ ป่าป๊า-มาม้า เพราะเปิดทำการทุกวันไม่มีวันหยุด นอกเวลาทำการก็เบิกเงินได้ วันหยุดราชการ วันเสาร์-อาทิตย์ก็เบิกได้ ไม่มีบัตร ไม่มีรหัสก็เบิกได้ ที่สำคัญที่สุด.. ไม่มีเงินฝากก็เบิกได้ นอกจากนั้นแล้ว ยังคอยให้กำลังใจ รอยยิ้ม และความรักที่เปี่ยมล้นหัวใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความห่วงใยจากคำถามที่เปรียบเสมือนไฟลนก้น ถามข้าพเจ้าทุกครั้งที่พบหน้าว่า "เมื่อไหร่จะจบ"

กิตติพงษ์ ชุนพงษ์ทอง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย. . . . . ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ. . . . . จ

กิตติกรรมประกาศ. . . . . ฉ

บทที่

1. บทนำ. 1

2. แนวคิดทางทฤษฎี 9

3. แนวคิดจากงานวิจัยเชิงประจักษ์ 16

4. วิธีวิเคราะห์ 25

5. ผลการวิเคราะห์. 30

6. สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ. 80

รายการอ้างอิง. 83

ภาคผนวก. 86

ประวัติผู้เขียน. 118